

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.896/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 16 september 2003 door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelings-samenwerking verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2001 tot instelling van een steunregeling voor producenten van bepaalde akkerbouwgewassen", heeft op 7 oktober 2003 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Verordening (EG) nr. 1251/1999 van de Raad van 17 mei 1999 tot instelling van een steunregeling voor producenten van bepaalde akkerbouwgewassen richt een stelsel in van areaalbetalingen ten behoeve van producenten van akkerbouwgewassen. De verordening voorziet o.m. in de vaststelling van een "basisareaal" per lidstaat of per gebied in een lidstaat, en van "productieregio's" in de lidstaten ⁽¹⁾.

Het koninklijk besluit van 19 december 2001 tot instelling van een steunregeling voor producenten van bepaalde akkerbouwgewassen stelt de maatregelen vast voor de toepassing van de voornoemde verordening.

Het voornoemde koninklijk besluit vindt in het interne recht zijn rechtsgrond in artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 28 maart 1975 betreffende de handel in landbouw-, tuinbouw- en zeevisserijproducten. Op grond van die bepaling kan de Koning immers alle maatregelen nemen voor onder meer de uitvoering van de gemeenschappelijke ordeningen der markten, tot stand gebracht op grond van de artikelen 42 en 43 (thans de artikelen 36 en 37) van het EG-Verdrag.

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering strekt ertoe het voornoemde koninklijk besluit van 19 december 2001 te wijzigen, met name om het toepassingsgebied te verduidelijken, om de basisarealen en de productieregio's vast te stellen, om te bepalen op welke percelen de steunaanvragen

⁽¹⁾ Zie de artikelen 2, lid 2, en 3, lid 1, van de verordening.

betrekking moeten hebben, om de mogelijkheden uit te breiden voor het gebruik van braakgelegde gronden, en om de gemiddelde regionale opbrengsten van de verschillende productieregio's vast te stellen.

Zo worden in het ontworpen artikel 2, § 1, a), op grond van afspraken in de Interministeriële Conferentie van 15 juli 2002, bepalingen opgenomen in verband met de indeling van het Rijk in twee basisarealen, met name: "1) basisareaal I: voor maïs: het nationale grondgebied met uitzondering van het grondgebied van het Waalse gewest; 2) basisareaal II: voor de andere akkerbouwgewassen dan maïs: het nationale grondgebied met uitzondering van het grondgebied van het Waalse gewest, en voor het geheel van akkerbouwgewassen: het grondgebied van het Waalse gewest" (artikel 2, 1°, van het ontwerp).

Daarnaast bevat de bijlage bij het ontwerpbesluit een overzicht van 13 productieregio's, verdeeld over heel België (zie artikel 2, 2°, van het ontwerp).

BEVOEGDHEID VAN HET VLAAMSE GEWEST

4. Op grond van artikel 6, § 1, V, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, vervangen bij de bijzondere wet van 13 juli 2001, zijn de gewesten sinds 1 januari 2002 bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij, onverminderd een aantal federale bevoegdheden die te dezen niet dienend zijn.

De toepassing van de voornoemde verordening (EG) nr. 1251/1999 behoort voortaan derhalve tot de bevoegdheid van de gewesten. In beginsel is het Vlaamse Gewest dan ook bevoegd om de aangelegenheid die tot hertoe geregeld wordt bij het koninklijk besluit van 19 december 2001, bij een besluit van de Vlaamse regering te regelen.

Er moet evenwel rekening gehouden worden met de territoriale grenzen van de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Het gewest kan geen regelingen treffen waarvan de toepassing het eigen grondgebied te buiten gaat. Dit betekent dat de Vlaamse regering de bepalingen van het koninklijk besluit van 19 december 2001 slechts kan

.../...

wijzigen, in zoverre de gewijzigde bepalingen zich lenen voor een toepassing binnen het Vlaamse Gewest, en in zoverre de toepassing ervan ook beperkt is tot dat gewest. Bepalingen die een gewestgrensoverschrijdend effect hebben, kunnen daarentegen niet het voorwerp uitmaken van een besluit van de Vlaamse regering.

5. De toepassing van verordening (EG) nr. 1251/99 gaat uit van basisarealen en productieregio's die het gehele Belgische grondgebied moeten dekken (artikelen 2, lid 2, en 3, lid 1, van de verordening).

Uit de aard van de zaak volgt dat een afzonderlijk gewest niet bij machte is om zich hiermee in te laten, omdat de desbetreffende bepalingen noodzakelijk ook buiten de grenzen van het eigen gewest toepassing moeten vinden.

Kennelijk zijn het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest ervan uitgegaan dat het volstaat dat ze ieder afzonderlijk een regeling vaststellen m.b.t. de indeling van het grondgebied van België, er wel op lettend dat de onderscheiden regelingen gelijklopend zijn. Die werkwijze strookt echter niet met het systeem van verdeling van bevoegdheden binnen het federale België.

Om een regeling vast te stellen die, gelet op de aard zelf van de betrokken aangelegenheid, voor het hele grondgebied van België moet gelden, zijn de gewesten verplicht om hun onderscheiden bevoegdheden gezamenlijk uit te oefenen, en wel door het sluiten van een samenwerkingsakkoord, met toepassing van artikel 92*bis* van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Uit het voorgaande volgt dat artikel 2 en de bijlage uit het voor advies voorgelegde ontwerp moeten worden weggelaten. Die bepalingen moeten het voorwerp uitmaken van een samenwerkingsakkoord.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER, D. ALBRECHT, P. LEMMENS, H. COUSY, J. VELAERS,	eerste voorzitter, staatsraden, assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. G. SCHEPPERS, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER